

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
terviktekst
16.02.2019
Hetkel kehtiv
RT I, 01.02.2019, 9

Kalmistuseadus

Vastu võetud 23.02.2011
[RT I, 15.03.2011, 14](#)
jõustumine 01.01.2012

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
19.02.2014	RT I, 13.03.2014, 4	01.07.2014
18.02.2015	RT I, 23.03.2015, 3	01.07.2015
06.12.2017	RT I, 28.12.2017, 8	01.01.2018
16.01.2019	RT I, 01.02.2019, 1	16.02.2019

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Seaduse reguleerimisala

(1) Käesoleva seadusega kehtestatakse inimese surnukeha või surnud inimese säilmete (edaspidi *surnu*) kalmistule matmise ja tuhastamise nõuded, reguleeritakse kalmistu rajamist, haldamist, kasutamist ja matmiseks sulgemist ning kehtestatakse surnu hoidmise ja vedamise nõuded.

(2) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesolevast seadusest tulenevaid erisusi.

(3) Kaitseväe kalmistute rajamisele, haldamisele ja matmiseks sulgemisele kohaldatakse sõjahaudade kaitse seadust.

(4) Kultuurimälestiseks tunnistatud kalmistute laiendamisel, haldamisel ja matmiseks sulgemisel tuleb arvestada muinsuskaitseseadusest tulenevaid erisusi.

2. peatükk Surnu hoidmine ja vedamine

§ 2. Surnu hoidmine

Surnu hoidmiseks kasutatakse selleks ettenähtud ruumi haiglas, surnukuuris, krematooriumis või mõnes muus asjakohases hoones.

§ 3. Surnu vedamine

(1) Surnu veetakse surmakohast surnukuuri surnukirstus või suletavas kilekotis üksnes selleks ettenähtud või kohandatud sõidukiga.

(2) Surnu vedamine Eestist teise riiki ning teisest riigist Eestisse peab toimuma hermeetiliselt suletud tsingitud surnukirstus, mis on täidetud niiskust imava materjaliga. Veoks tuleb tsingitud surnukirst paigutada tihedalt suletud puitkasti. Kui surma põhjustas suure nakatuvusega eriti ohtlik nakkushaigus (kollapalavik, hemorraagilised viiruspalavikud, pärisrõuged, katk või Siberi katk), peab surnukeha olema eelnevalt mähitud antiseptilise lahusega immutatud surilinasse.

(3) Kohalik omavalitsus avaldab informatsiooni surnu veoga seotud ettevõtete kohta, kes teostavad surnu vedu kohaliku omavalitsuse territooriumil.
[RT I, 01.02.2019, 1- jõust. 16.02.2019]

3. peatükk

Kalmistule ja selle haldamisele esitatavad nõuded

§ 4. Kalmistu rajamine ja laiendamine

(1) Surnute ja tuha matmiseks ettenähtud ning vajalike ehitistega maa-ala (edaspidi *kalmistu*) rajamise või laiendamise otsustab kohaliku omavalitsuse volikogu. Usulise ühenduse omandis oleva maa-alal kalmistu rajamise otsustab kohaliku omavalitsuse volikogu usulise ühenduse ettepanekul.

(2) Kalmistut ei või rajada ega laiendada veehaarde sanitaarkaitsealale. Kui sanitaarkaitseala ei ole moodustatud või sanitaarkaitseala on vähendatud, ei või kalmistut rajada ega laiendada veevõtukohale lähemale kui 50 meetrit.

(3) Kalmistut ei või rajada ega laiendada maa-alale, mis on lähemal kui 200 meetri kaugusel asuva veehaarde suunas kaldu.

(4) Kalmistu rajamisel ja laiendamisel nähakse planeeringuga ette vähemalt 50 meetri laiune vöönd kalmistu välispiirist. Sinna on keelatud rajada ehitisi ja planeerida maakasutust, mis võib põhjustada kalmistul müra, välja arvatud kalmistut teenindav rajatis.

(5) Kalmistu rajamisel ja laiendamisel peab arvestama, et haua põhi peab jääma põhjavee kõrgeimast tasemest vähemalt 0,5 meetrit kõrgemale.

(6) Kalmistule rajatava puurkaevu jaoks nähakse ette 10 meetri laiune puurkaevu ümbritsev hooldusala, kuhu on keelatud rajada ehitisi ja planeerida maakasutust.

(7) Maa-ala kalmistu rajamiseks või laiendamiseks määratakse üldplaneeringu või detailplaneeringuga planeerimisseaduses sätestatud korras.

§ 5. Kalmistule esitatavad nõuded

(1) Kooskõlas hea tavaga peavad kalmistul olema tagatud tingimused kalmistu häirimatuks kasutamiseks.

(2) Kalmistu rajamise, kasutamise ja laiendamise puhul tuleb arvestada järgmist:

- 1) kalmistule tuleb tagada vaba ja heakorrastatud juurdepääs;
- 2) uue kalmistu rajamisel tuleb see ümbritseda piirdega.

(3) Olemasolevale kalmistule uue haua või ehitise rajamisel tuleb võimaluse korral tagada, et need ei paikneks kalmistul asuvale puurkaevule lähemal kui 10 meetrit.

(4) Hauatähist ja hauaplatsi piirdeaeda ei loeta ehitiseks ehitusseadustiku tähenduses ning neile ei kohaldata ehitusseadustikus ehitisele esitatavaid nõudeid.

[RT I, 23.03.2015, 3- jõust. 01.07.2015]

§ 6. Kalmistu haldaja

(1) Kohaliku omavalitsuse või riigi omandis oleva maa-alal asuvat kalmistut haldab kohalik omavalitsus.

(2) Usulise ühenduse omandis oleva maa-alal asuvat kalmistut haldab usuline ühendus.

(3) Kalmistu haldaja tagab kalmistu kasutamisel käesoleva seaduse §-s 5 sätestatud tingimuste täitmise ja kalmistu heakorra ning täidab teisi õigusaktidest tulenevaid ülesandeid.

(4) Kalmistu haldaja tagab hooldamata hauaplatside arvelevõtmise ja taaskasutusse andmise vastavalt käesolevas seaduses ja kalmistu kasutamise eeskirjas sätestatud nõuetele.

(5) Kalmistut haldaval kohalikul omavalitsusel on õigus sõlmida kalmistu haldamisega seotud ülesannete täitmise volitamiseks halduslepinguid.

§ 7. Kalmistu kasutamise eeskiri

(1) Kohaliku omavalitsuse hallatava kalmistu kasutamise eeskirja kehtestab kohaliku omavalitsuse volikogu.

(2) Usulise ühenduse hallatava kalmistu kasutamise eeskirja kehtestab usuline ühendus.

(3) Kalmistu kasutamise eeskirjas sätestatakse:

- 1) hauaplatsi kasutusse andmise tingimused ja kord;
- 2) hauaplatsi kasutamise tähtaeg ning selle pikendamise tingimused ja kord, samuti kasutamiseõiguse ennetähtaegse lõpetamise tingimused ja kord;
- 3) matmise kord;
- 4) kalmistu tööaeg;
- 5) kalmistu heakorra nõuded;
- 6) hauaplatsi hooldamise nõuded ja kord;
- 7) hooldamata hauaplatsi arvelevõtmise ja taaskasutusse andmise kord;
- 8) hauatähise ja piirde paigaldamise, eemaldamise ja ümberpaigaldamise kord;
- 9) urni kolumbaariumisse (ehitis või selle osa tuhaurnide ja tuha hoidmiseks) paigutamise kord;
- 10) muud kalmistu tegevuse korraldamisega seotud asjaolud.

(4) Kalmistu eeskirjas võib kindlaks määrata tuhapuisteala ja maa-ala, kuhu on lubatud matta, järgides maetava usuliste ja kultuuriliste tavade eripära.

(5) Kui kalmistu on tunnistatud kultuurimälestiseks või kui kalmistul asub kultuurimälestis või kaitstav loodusobjekt, lisatakse kalmistu kasutamise eeskirja muinsuskaitseadusest ja looduskaitseadusest tulenevad nõuded.

§ 8. Kalmistu matmiseks sulgemine

(1) Kohaliku omavalitsuse hallatava kalmistu matmiseks sulgemise otsustab volikogu. Usulise ühenduse hallatava kalmistu matmiseks sulgemise otsustab usuline ühendus, kes informeerib sellest kohalikku omavalitsust vähemalt üks aasta enne kalmistu sulgemist.

(2) Kalmistu matmiseks sulgemise otsuses võib ette näha võimaluse ja seada tingimused, et jätkata tuhastatud surnute (edaspidi *tuhk*) matmist suletud kalmistule.

(3) Matmiseks suletud kalmistu kasutusotstarvet ei või muuta enne 75 aasta möödumist viimasest matmisest. Kui pärast 75 aasta möödumist kalmistu kasutusotstarvet muudetakse, on muutmisest huvitatud isik kohustatud suletud kalmistule maetud surnud ja tuha omal kulul ümber matma ning hauatähised ümber paigutama. Kui suletud kalmistu kujundatakse ümber pargiks maa sihtotstarvet muutmata, ei pea maetud surnuid ja tuhka ümber matma.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatu ei laiene kultuurimälestiseks tunnistatud kalmistule.

4. peatükk

Matmise ja tuhastamise nõuded

§ 9. Matmine

(1) Surnu tuleb matta või tuhastada ilma põhjendamatu viivitusega. Matmine või ümbermatmine peab toimuma väärikalt, võimaluse korral surnu usulist ja kultuurilist kuuluvust arvestades.

(1¹) Tuvastamata surnut ei tuhastata. Kuriteo tagajärjel surnu jäetakse tuhastamata prokuratuuri määruse alusel. [RT I, 01.02.2019, 1- jõust. 16.02.2019]

(2) Surnu maetakse surmatõendi alusel. Surnult sündinu ja tuvastamata surnu maetakse surmateatise alusel. Välisriigis väljastatud surmatõend ei vaja legaliseerimist või apostilliga (välisriigis kasutamiseks ettenähtud dokumendi legaliseerimise standardvorm) kinnitamist. Põhjendatud juhul võib kalmistu haldaja nõuda välisriigis väljastatud surmatõendi tõlkimist. [RT I, 01.02.2019, 1- jõust. 16.02.2019]

(3) Tundmatu surnu matmise korraldab kohalik omavalitsus, kelle territooriumilt tundmatu surnu leiti. [RT I, 01.02.2019, 1- jõust. 16.02.2019]

(4) Omasteta surnu matmise või tuhastamise korraldab kohalik omavalitsus, kelle territooriumil asus omasteta surnu viimane rahvastikuregistris registreeritud elukoht.

(5) Omasteks käesoleva seaduse tähenduses on surnu abikaasa, vanemad, täisealine laps, õde, vend või muu surnu lähedane isik tulenevalt tema elukorraldusest.

(6) Kui omasteta surnul puudub rahvastikuregistris registreeritud elukoht, on matmise või tuhastamise kohustus kohalikul omavalitsusel, kelle territooriumil asus surnu viimane elukoht.